

Amb D'Annunzio, desapareix la més cara meitat del propi Mussolini

Un ull de la cara li costa al genial poeta de Fiume posar els ciments del xantatge universal que està cobrant tot sol el "Duce" trànsfuga socialista

CONSTERNACIO AL VITTORIALE

Cardone Riviera (Brèscia), 2. — A dos quarts del vespre d'ahir morí el poeta Gabriel d'Annunzio.

★

L'hoste misteriós de l'inquietant i fantasmagòric refugi del Vittoriale acabà de sopar i es retirà a prendre cafè a la cambra mortuòria, que com se sap tenia preparada amb caràcter permanent, d'ençà que el seu entranyable enemic Mussolini li concedí la gràcia de viure en completa llibertat, sense sortir d'aquest vell punt d'exili que prèviament li havia determinat.

El poeta acostumava prendre cafè assegut dins d'un bagul mortuori, entre quatre blandons, on, fent-se el viu feia veure que era mort i ensems que tant se li enfumia el món dels morts i la «pompa e vanità» dels vius.

Ahir, en fer, com cada dia, aquesta brometa, començà a dir: «Ail què tinc! Ai què tinc!», i morí com un angelet.

Després de posar amb gran serenitat la tapa al bagul, ell mateix apagà en quatre bufits els quatre blandons que el voltaven i tancà els ulls per tota una eternitat.

Hem dit que tancà els ulls fent ús d'una frase feta, tan inexacta com totes les frases fetes que es fan i es desfan, i més i tot en aquest cas concret, puix que fent honor a la veritat, cal aclarir que el príncep de Monte Nevoso no tancà més que un ull i no se'n deixà descuidadament cap d'obert, puix que no calia, car, com tothom sap, era borni...

UN ULL DE LA CARA

Era borni, sí; Gabriel d'Annunzio era borni, a causa d'haver després, pròdigament, un ull de la cara, que

és allò més que hom pot desprendre, com diu aquella dita popular, que diu: «M'ha costat un ull de la cara», i que ara s'empra més del que convindria.

D'Annunzio donà un ull de la cara a la guerra, de cara a la guerra, i es guanyà, a canvi d'aquest vidre, el prestigi de cabdill de les reivindicacions italianes, contra el repartiment del tractat de pau de Versalles, com a «condotiero» redemptorista de Roma, precursor de la rifeta que s'ha buscat Hitler per anar tirant, tirant en el pitjor i més criminal sentit de la paraula, tirant bombes i tirant a fons vaixells anglesos, talment com si fossin sabates descordades, d'aquelles que els pescadors treuen del fons del mar quan s'entesten a pas-

sar les tardes dominicals pescant llaunes de sardines en conserva.

POETA I AVIADOR ITALIA

L'autor de «La filla de Jorio» s'enduu a l'altre món la glòria d'haver estat el primer d'allò que ara se'n diu als refugis d'infants «un aviador italià», i que al Comitè de la No Intervenció en diuen «un voluntari».

D'Annunzio volà un bon dia sobre Viena i deixà anar uns papers amb una soflama que no matava.

No matava perquè el poeta era un bon prosista i la prosa d'aquells papers era correcta literàriament parlant.

Però les idees mai no moren i si són perverses menys encara, i els ac-

tuals voluntaris de l'aviació legionària italiana nazionalista de Mallorca, per no reviure D'Annunzio, cosa que hauria contrariat Mussolini, mancats d'aquella prosa i fins i tot d'aquella poesia, per no perdre el viatge tiren bombes incendiàries i explosives que destrocen dones i infants per eternitzar per taules la protesta d'aquell irredemptisme que el sublevat de Fiume instaurà, tot inventant la famosa camisa negra, aquella camisa negra dels «arditi» de D'Annunzio, que Mussolini féu servir després per a realitzar aquell acte que en diuen «ficar-se en camisa d'onze vares», pispant al poeta la pensada genial de la marxa sobre Roma i fent-se l'amo del cotarro sense parar-se en barres, ni en floretes,

que és allò contemplatiu que perd els poetes, àdhuc aquells que són homes d'acció i compren la fama i la glòria pagant-ne un ull de la cara i encara no la troben cara.

A MUSSOLINI LI AGRADA LA MARXA

Aquesta frase amb què els macarrònics homes de la vida classifiquen el masoquisme de les dones que fumen i piquen l'ullet als transeünts que diu:

—A aquesta dona li agrada la marxa. Es íntegrament aplicable als començaments de la carrera desenfrenada d'armaments que està portant a cap com a tal carrera personal el propi Mussolini.

El Duce Benedetto, la pronuncia ingènuament, tot i aplicant-se-la ell, aquesta frase un dia en què Gabriel d'Annunzio, des de Fiume, li explicà els seus projectes. En conèixer Benito el projecte de la marxa sobre Roma, exclamà:

—M'agrada la marxa!
I ja hi vàrem ésser.

Després, aprofitant que el poeta badava, triant les plomes que s'hauria d'afegir al barret si triomfava, Mussolini va prendre-li la mà i féu la marxa sobre Roma.

MUSSOLINI, USURPADOR DEL TRON DE LA POESIA

El bo del cas és que a Víctor Manuel també li agradava la marxa (qui ho havia de dir de tot un rei i tan aficionat a la moneda), i fou així que quan Mussolini era a mig camí, el rei el cridà a Roma i li digué amb veu vincladissa:

—Benito! A mi m'agrada la marxa!

I ja hi vàrem ésser.

I fou així com Gabriel, que renegava de Primo de Rivera perquè desterrà Unamuno, fou ensems desterrat i ha tet una fi, si fa no fa, com aquell don Miguel que «le dolia España».

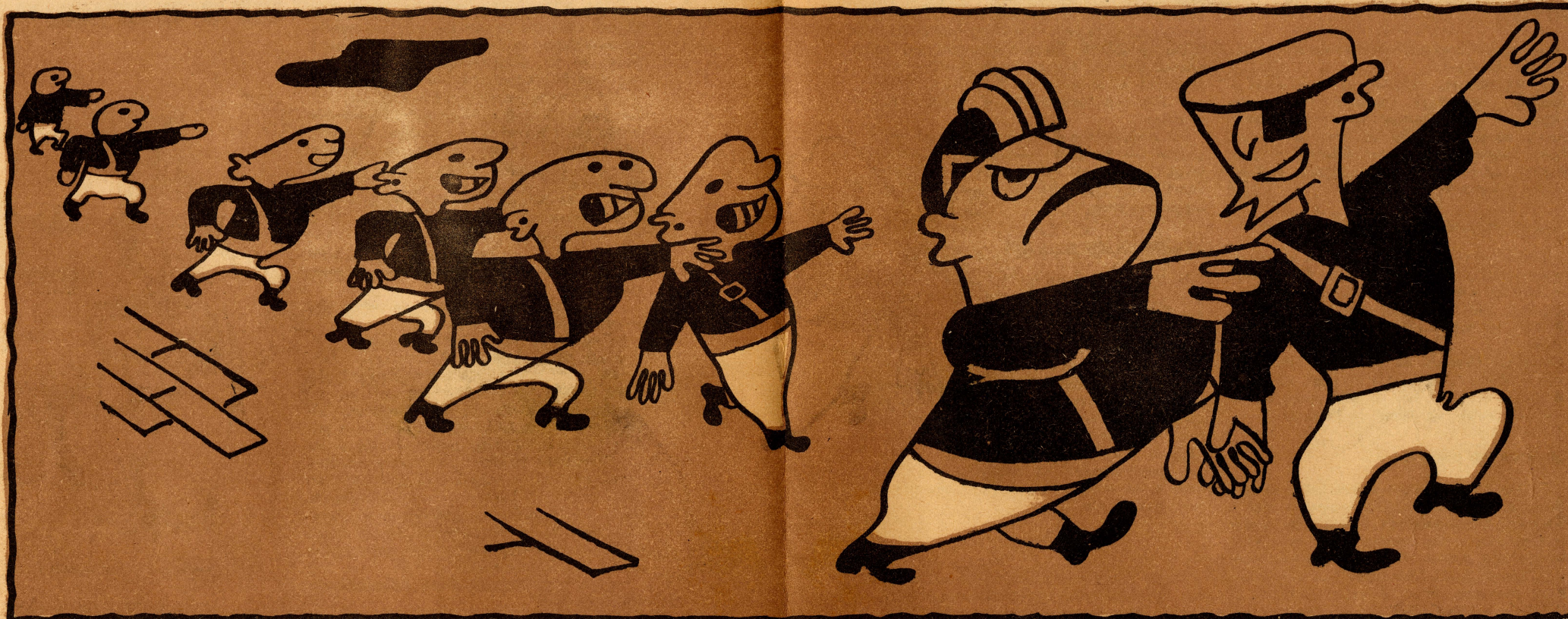
Entre Unamuno i Franco hi havia un abisme, que era el mateix que separava Mussolini i D'Annunzio.

Consisteix, senzillament, en què els poetes mengen flors i els salvadors de la cultura mengen criatures.

Això hi ha molta gent que neix, viu i mor, i no ho acaba de comprendre.

Es el que li passa al mateix Comitè de No Intervenció, però el Comitè, ai las!, no mor.

Com no mor la poesia.

PERE GALLARI